

วัชรี แก้วนอกเขา, อัญญารัตน์ ภมรมานพ, ธวัชชัย ล้วนแก้ว, นียดา ยศวัฒน์, ศุภชัย ครบตระกูลชัย, นิภาพรรณ สถงศ์อิทธิรักษ์, ภัทร์ธินันท์ ทองโสม, วิภาวดี เล่งอี, อมรเรข ตั้งจิตร์, จิตรา บุญโพก, อนุภาพ พงษ์พานิช, สายสมร ศรีสุขวัฒนกิจ, อานันท์ เฉลิมแสน, ธีรศักดิ์ ชักนำ ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม-6 สิงหาคม 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ชนิด A ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเนเธอร์แลนด์ จำนวน 16 ราย จังหวัดกาญจนบุรี พบผู้ป่วยสงสัยโรคไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มก้อน จำนวน 9 ราย เป็นนักท่องเที่ยวชาวเนเธอร์แลนด์ (ชาย 6 ราย หญิง 3 ราย) เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกาะคา จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 กลุ่มนักท่องเที่ยวเดินทางจากจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อไปท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วยรายแรก เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559 ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ต่อมาวันที่ 24 กรกฎาคม 2559 ผู้ป่วยมีไข้สูง จึงเดินทางกลับจากกาญจนบุรีเพื่อเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร แรกพบผู้ป่วยมีไข้สูง หายใจเหนื่อยหอบ แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน ผลการตรวจหาไวรัสไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจอย่างง่าย ให้ผลบวกต่อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ แพทย์วินิจฉัย Community Acquired Pneumonia ต่อมาวันที่ 23-24 กรกฎาคม 2559 พบนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์คนอื่น ๆ จำนวน 6 ราย (คนไทย 1 ราย และเนเธอร์แลนด์ 5 ราย) มีไข้ ไอ และในวันที่ 26 กรกฎาคม 2559 ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน แห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการตรวจหาไวรัสไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจอย่างง่าย ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ ทั้ง 6 ราย ทั้งหมดได้รับการรักษาด้วยยา Oseltamivir และยาลดไข้ แพทย์ให้พักรักษาตัวเป็นผู้ป่วยใน แต่ผู้ป่วยปฏิเสธการรักษา และเดินทางต่อไปยังจังหวัดสุโขทัย ต่อมาวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 ขณะเดินทางพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอีก 4 ราย จึงแวะเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกาะคา จังหวัดลำปาง จากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบผู้ป่วยรวม 9 ราย มีไข้ 3 ราย ปวดเมื่อยตามร่างกาย 6 ราย มัคคุเทศก์แจ้งว่ารับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวจากทีมแพทย์ของโรงพยาบาลเอกชนที่กาญจนบุรี แล้ว และมีความประสงค์จะเดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงใหม่เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับประเทศเนเธอร์แลนด์ ในวันที่ 3 สิงหาคม

2559 ตามกำหนด จากการติดตามอาการผู้ป่วยทั้ง 9 ราย ทุกรายอาการดีขึ้น และไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม

2. เสียชีวิตจากการจราจรทางถนน 6 ราย จ. สุราษฎร์ธานี อุบัติเหตุรถทัวร์โดยสารปรับอากาศชั้น 1 เส้นทางกรุงเทพมหานคร-พนมไพร ระหว่างเดินทางไปกรุงเทพมหานคร พุ่งข้ามเกาะกลางถนนชนประสานงากับรถบรรทุก 10 ล้อ ที่วิ่งสวนทางมา ที่เกิดเหตุบริเวณถนนมิตรภาพฝั่งขาเข้าตัวเมือง หลักกิโลเมตรที่ 103-104 อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบผู้เสียชีวิต 6 ราย เป็นคนขับรถทัวร์ปรับอากาศ 1 ราย ผู้โดยสารรถทัวร์ 4 ราย และคนขับรถบรรทุก 10 ล้อ 1 ราย ผู้บาดเจ็บ 30 ราย อัตราป่วย ร้อยละ 70.59 เจ้าหน้าที่นำส่งผู้บาดเจ็บเข้ารับรักษาเป็นผู้ป่วยใน ที่โรงพยาบาลสีคิ้ว 3 ราย และส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา 12 ราย ผู้บาดเจ็บรายอื่น ๆ กลับไปรักษาตัวที่บ้าน สาเหตุยังไม่ทราบแน่ชัด แต่จากการสันนิษฐานเบื้องต้นคาดว่า เกิดจากคนขับหลับใน และขณะเกิดเหตุฝนตกหนักทำให้ถนนลื่น ทำให้รถทัวร์เสียหลักพุ่งข้ามเกาะกลางถนนไปชนประสานงากับรถบรรทุก 10 ล้อ

3. สถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-2 สิงหาคม 2559 มีรายงานจาก 77 จังหวัด ป่วยรวม 46,205 ราย อัตราป่วย 70.62 ต่อแสนประชากร เสียชีวิต 3 ราย จากจังหวัดเชียงใหม่ ปทุมธานี และฉะเชิงเทรา อัตราป่วยตายร้อยละ 0.01 ในผู้เสียชีวิตตรวจพบเชื้อไวรัสเอนเทอโร 71 จำนวน 2 ราย ผู้ป่วยเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 16 ขณะนี้มีจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าจำนวนผู้ป่วยในปีที่แล้วและค่ามัธยฐาน 5 ปี ประมาณ 3 เท่า

จากการเฝ้าระวังเชื้อในผู้ป่วยโรคมือเท้าปากของสำนักระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-9 กรกฎาคม 2559 พบว่ามีแนวโน้มตรวจพบเชื้อสูงขึ้น โดยในเดือนกรกฎาคม ตรวจพบเชื้อค็อกซากิ เอ 16 มากที่สุด ร้อยละ 60 รองลงมา คือ กลุ่มไวรัสเอนเทอโร ร้อยละ 33.33 และ ไวรัสเอนเทอโร 71 ร้อยละ 6.67

กลุ่มเด็กแรกเกิด-4 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด 1,084.49 ต่อประชากรแสนคน (ร้อยละ 80.43 ในกลุ่มประชากรนี้ เป็นผู้ป่วยอายุ 1-3 ปี) รองลงมา คือ 5-14 ปี (58.04) และ 15-24 ปี (1.33)

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2559 มีรายงานการติดเชื้อไวรัสซิกา ใน 67 ประเทศ/เขตการปกครองล่าสุดสหรัฐอเมริกา รายงานการติดเชื้อไวรัสซิกาที่นำโดยยูเอ็น

ครั้งแรก ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2559 และ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2559 ศูนย์ป้องกันควบคุมโรคประเทศสหรัฐอเมริกา รายงานพบทารกมีภาวะผิดปกติตั้งแต่แรกเกิด 13 ราย และการแท้งทารกที่ผิดปกติ 6 ราย ซึ่งมีหลักฐานยืนยันการติดเชื้อไวรัสซิกา

การประเมินความเสี่ยง พบว่า เชื้อไวรัสซิกายังคงแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องตามภูมิศาสตร์ในพื้นที่ที่มียุงพาหะ แม้ว่าแนวโน้มของผู้ป่วยลดลงในบางประเทศหรือพื้นที่ แต่สถานการณ์ทั่วโลกการระบาดของโรคนี้อาจยังไม่มีแนวโน้มลดลง จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 31

Reported cases of diseases under surveillance 506, 31st week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 สัปดาห์ที่ 31

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 31st week 2016

Disease	2016				Case* (Current 4 week)	Mean** (2011-2015)	Cumulative	
	Week 28	Week 29	Week 30	Week 31			2016	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	1	1	2	4	48	1
Influenza	1907	1871	1810	950	6538	5802	65368	8
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	1	12	1
Measles	18	29	29	27	103	232	707	0
Diphtheria	1	0	0	0	1	2	7	2
Pertussis	3	1	2	0	6	2	46	0
Pneumonia (Admitted)	3831	3383	3252	1760	12226	14396	125319	233
Leptospirosis	41	59	42	27	169	287	1052	16
Hand, foot and mouth disease	5749	3958	2765	1498	13970	6447	50037	2
Total D.H.F.	1397	1505	1143	365	4410	13062	28586	22

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

